

Signers:

Name	Method	Date
Løchen, Maja-Lisa	BANKID	2020-04-08 14:16 GMT+2
Bjørge, Line	BANKID	2020-04-08 18:03 GMT+2
Hallen, Arvid	BANKID_MOBILE	2020-04-09 10:42 GMT+2
Gulbrandsen, Odd	BANKID	2020-04-09 16:03 GMT+2
Holte-Ambjørnsen, Julie	BANKID_MOBILE	2020-04-10 11:04 GMT+2
Haarr, Per	BANKID_MOBILE	2020-04-13 13:05 GMT+2
Aagesen, Håvard	BANKID	2020-04-13 14:36 GMT+2
Øyvind Eriksen	BANKID_MOBILE	2020-04-13 22:00 GMT+2
Dale, Tord	BANKID	2020-04-14 10:19 GMT+2
Kielland, Tryggve Eng	BANKID_MOBILE	2020-04-14 10:49 GMT+2
Ingrid Stenstadvold Ross	BANKID_MOBILE	2020-04-15 08:44 GMT+2

This document package contains:

- Front page (this page)
- The original document(s)
- The electronic signatures. These are not visible in the document, but are electronically integrated.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
D226ADB12524769B22F52D5D5E034FC

KREFTFORENINGEN

Kreftforeningen

Årsregnskap 2019

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
D226ADB12524769B22F52D5D5E034FC

Årsberetning 2019

Kreftforeningens formål er å arbeide for å forebygge og bekjempe kreft samt bedre livskvaliteten for pasienter og pårørende. Kreftforeningen er en viktig samfunnsaktør; gjennom forskning, forebygging, informasjon, støtte, rådgivning og politisk arbeid bekjemper vi kreft lokalt, nasjonalt og globalt. Kreftforeningen har hovedkontor i Oslo og distriktskontorer i Tromsø, Trondheim, Bergen, Stavanger, Kristiansand, Hamar, Tønsberg og Oslo.

Representantskapet vedtok i 2015 strategien som har vært gjeldende til og med 2019. Våre mål for perioden var:

1. Norge skal bli et foregangsland for kreftforebygging.
2. Norge skal bli et foregangsland for gode pasientforløp.
3. Flere skal bli friske eller leve lenger med kreft.
4. Bedre livskvalitet for pasienter og pårørende.
5. En mer brukerorientert kreftomsorg.
6. Økt engasjement for kreftsaken.

Fremstillingen oppsummerer året, før vi beskriver hovedaktiviteter og resultater oppnådd i løpet av 2019 innenfor hvert av de strategiske hovedmålene.

Noen høydepunkter fra 2019

Vi har over lang tid sett en økning i antallet som overlever kreft, noe som er svært positivt. Tall presentert av Kreftregisteret høsten 2019 viste at 3 av 4 som får kreft i Norge, overlever. Det er primært takket være en kombinasjon av tidlig oppdagelse og bedre behandling. Kunnskap fra forskning gir oss stadig bedre muligheter til å bekjempe kreft.

En annen gledelig nyhet er at Kreftforeningen fremdeles ligger på omdømmetoppen blant interesseorganisasjoner - for fjerde år på rad.

I desember 2019 ble ny strategi vedtatt for fireårsperioden 2020-23.

1. Norge skal bli et foregangsland for kreftforebygging

Helseprofil i statsbudsjettet

Alle samfunnssektorer har et selvstendig ansvar for å bidra til en bedre folkehelse. At alle sektorer tar et ansvar, er viktig for å begrense den økte sykdomsbyrden vi forventer de kommende tiår. Kreftforeningen har derfor etterlyst en overordnet og tydelig helseprofil i statsbudsjettet og bedt om at helseministeren tar ansvar for å løfte dette perspektivet inn både i sin egen budsjettproposisjon og i statsbudsjettet for øvrig. Vi har også arrangert seminar for beslutningstagere, politikere og fagpersoner om helseprofilen ved lansering av statsbudsjettet.

Tobakk

Tobakksrøyking er den viktigste enkeltårsaken til kreft i verden. Røykeslutt er derfor viktig for å forebygge kreft. Røykeslutt bedrer også behandlingsresultat og overlevelse hos kreftpasienter og minsker bivirkninger av behandlingen. Sammen med Folkehelseinstituttet har vi satt i gang et prosjekt på seks sykehus der røykere tilbys profesjonell

røykesluttveiledning og -medisiner i forbindelse med kreftbehandling. Målet er at pasientene fortsetter å være røykfrie også etter endt behandling.

Regjeringen foreslo i forslaget til statsbudsjett 2020 å sette av 5 millioner til et prosjekt for å få storrøykere til å stumpe røyken. Dette er en viktig satsing, og Kreftforeningen ønsker at satsingen styrkes ytterligere.

Globalt og nasjonalt engasjement mot antibiotikaresistens

En av fem kreftpasienter trenger antibiotika. Hvis bruken av antibiotika ikke begrenses til de som virkelig trenger det, vil antibiotikaresistens bli en av de største truslene mot mennesker med kreft og andre alvorlige sykdommer. Kreftforeningens utstilling om antibiotikaresistens, «Henger i en tynn tråd» / «Hanging by a thread», ble laget til Kreftforeningens Vitensenter i 2018. Utgangspunktet for utstillingen var et ønske om å redegjøre for fakta og myter rundt antibiotika og antibiotikaresistens og å gi et ansikt til saken. Utstillingen om antibiotikaresistens fikk internasjonal oppmerksomhet, blant annet av Verdens helseorganisasjon (WHO) og Den europeiske union (EU). I 2019 har utstillingen blitt vist i Brussel under World Antibiotic Awareness Week (WAAW). Den ble også vist i Rådet for Den europeiske union og i Stockholm i anledning European Awareness Day i Europahuset, i regi av European Centre for Disease Prevention and Control (ECDC).

Bistandsstrategi

Over 70 prosent av dødsfallene i verden skyldes kreft, hjerte- og karsykdommer, luftveissykdommer, diabetes og psykiske lidelser – såkalte ikke-smittsomme sykdommer (NCD). Likevel går kun 1 prosent av verdens helsebistand til å bekjempe disse sykdommene.

Kreftforeningen har lenge vært en aktiv pådriver for å bidra til at norske myndigheter i større grad omprioriterer bistandsmidlene, og var svært fornøyd med at Norge som første land i verden lanserte en bistandsstrategi for å bekjempe ikke-smittsomme sykdommer på verdensbasis i november. Kreftforeningen har bidratt med flere innspill til strategien og er tilfreds med at det følger med 200 millioner kroner fra norske myndigheter til satsingen.

#Bareblid-kampanjen

Norge er på verdenstoppen i både forekomst og dødelighet av føflekkreft. I 2019 fikk Norge endelig en nasjonal UV- og hudkreftstrategi, hvor målet er å redusere hudkreft med 25 prosent innen 2040.

Silje Axelsen fikk føflekkreft som 26-åring. I 2019 var hun frontfigur i #Bareblid, en kampanje mot solarium og skjønnhetspress. På Facebook nådde kampanjen ut til nesten 1,2 millioner. På Instagram satte #Bareblid ny rekord i engasjement, kommentarer og deling.

I et samarbeid med magasinet KK ble det laget et KK-Solspesial, som ga stor oppmerksomhet om sunne solvaner til leserne. TRY reklame stod bak idéen om å trykke bladets forside med UV-blekk. En føflekk «vokser» når bladet er i sola, noe som vakte oppmerksomhet, og kampanjen fikk en internasjonal pris og flere nominasjoner.

Mer kunnskap om forebygging

Kreftforeningen lyste i 2019 ut forskningsmidler til forskning om forebygging. Ett forskningsprosjekt, som undersøker om flere innvandrere kommer til kreftscreening dersom

invitasjonen kommer på deres morsmål, ble tildelt forskningsmidler. Kreftforeningen støtter prosjektet med 5 millioner kroner.

2. Norge skal bli et foregangsland for gode pasientforløp

Sømløse pasientforløp

Pakkeforløpene i sykehusene har i all hovedsak vært en suksess selv om variasjonen er stor mellom sykehus og mellom diagnosegrupper. Pakkeforløpene skal videreutvikles slik at pasienter som kommer hjem etter behandling, også får god nok oppfølging. Etter Kreftforeningens oppfatning er kreftkoordinatorerne i kommunene godt posisjonert til å ta seg av denne oppgaven. Kreftforeningen er også positiv til ordningen med primærhelseteam i kommunene og arbeider for at kreftkoordinatorerne gjøres til en sentral del av teamet. Kreftforeningen har i 2019 bidratt til å etablere møtepunkter mellom forløpskoordinatorer og kreftkoordinatorer regionalt for å bedre samhandlingen mellom de ulike nivåene i helsetjenesten.

Pasientjournal på nett

I 2019 fikk alle som tilhører Helse Sør-Øst tilgang til sykehusjournal på nett, dermed har 85 prosent av befolkningen denne tilgangen. Å ha innsyn i egen sykehusjournal betyr at man som pasient kan involveres mer i alle ledd av behandlingen. Det fremtidige målet er at all helsehistorikk skal følge deg, uansett hvor du behandles. Kreftforeningen vil fortsette å jobbe for innføringen av «Én innbygger, én journal». Denne skal sikre at livsviktig informasjon om din helse er tilgjengelig for alle som behandler deg, og sikre at korrekt informasjon flyter på tvers av sykehus, fastlege, sykehjem eller hjemmetjeneste.

3. Flere skal bli friske eller leve lenger med kreft

Forskning

Muligheten til å overleve kreft og kunne leve et godt liv etter kreft bedres stadig. Totalt tildelte Kreftforeningen 221 millioner kroner til kreftforskningsprosjekter i 2019. Årets forskningsmidler ble fordelt gjennom flere tildelinger.

Nesten 110 millioner ble tildelt gjennom en åpen forskningstildeling (Open Call). Støtten ble fordelt til 19 prosjekter som skal bidra til mer kunnskap om kreft, bedre behandling og et bedre liv med og etter kreft. I tillegg har vi hatt tematiske tildelinger til forskning på kreftformer med lav overlevelse og på seneffekter.

Vi har i løpet av 2019 samarbeidet med flere andre forskningsaktører. Vi bevilget 24 millioner til forskningsprosjekter innen persontilpasset behandling i et samarbeid med Forskningsrådet. I overkant av 3 millioner kroner har gått til fem forskningsprosjekter i et samarbeid med Stiftelsen Dam, og over 2 millioner kroner har gått til et samarbeid med Nordic Cancer Union (NCU). Totalt 15 prosjekter fikk støtte gjennom det nordiske samarbeidet i NCU.

Forskningsformidling

Tildelingen av forskningsmidler ble gjort gjennom arrangementer i Kreftforeningens lokaler i Oslo. I tillegg har Kreftforeningen arrangert en rekke seminarer der flere av forskerne som tidligere har fått midler fra Kreftforeningen, presenterte sin forskning og foreløpige resultater.

Kreftforeningens nettsider gjør det mulig å se hvilke prosjekter som har fått forskningsstøtte, og hva prosjektene omhandler.

Kreftforskningspris

For første gang var det to mottakere av Kong Olav Vs kreftforskningspris. Anne Simonsen professor ved Avdeling for molekylærmedisin, Institutt for medisinske basalfag ved Universitetet i Oslo, har gjennom sin karriere spesialisert seg i cellebiologisk grunnforskning og på hvordan kreft oppstår. Den andre mottakeren var Norwegian Breast Cancer Group (NBCG). Dette er første gang et helt fagmiljø mottar prisen. H.M. Kong Harald delte ut prisen i et arrangement i Universitetets gamle festsal på vegne av Kreftforeningen.

Kreftformer med lav overlevelse

Krafttak mot kreft er vår største innsamlingsaksjon, og i 2019 rettet vi søkelyset mot kreftformer få overlever. For selv om tre av fire overlever sin kreftsykdom, skjuler det seg store forskjeller bak statistikken.

I 2019 ble det samlet inn 42,8 millioner kroner gjennom aksjonen Krafttak mot kreft. Pengene skal brukes til å styrke forskning og tilbud til de som er rammet av lungekreft og bukspyttkjertelkreft.

Lungekreft er den kreftsykdommen som tar flest liv i Norge. Hver eneste dag får i gjennomsnitt nesten åtte personer stilt diagnosen, og samtidig er det hver dag nesten seks personer som dør av lungekreft. Kompetansemiljøet for lungekreft på Radiumhospitalet ble tildelt 14,8 millioner kroner for å sikre at forskning innen diagnostisering og behandling av lungekreftpasienter når ut til fagmiljøene over hele landet.

Bukspyttkjertelkreft er en annen kreftform med lav overlevelse. 1 av 10 pasienter overlever. I Norge dør ca. 800 pasienter av sykdommen hvert år. Det ble derfor tildelt 15 millioner til en forskergruppe som har som hovedmål å skaffe ny innsikt i sykdomsmekanismer og diagnostikk. De skal også utvikle og tilby tidligere og bedre tilpasset lindrende behandling og omsorg. I tillegg ble det tildelt 7 millioner til et bukspyttkjertelregister som vil bidra til bedre behandling og mer forskning på bukspyttkjertelkreft.

Kliniske studier

For at kreftbehandlingen skal bli bedre, og for at flere skal overleve sin kreftsykdom, er deltagelse i kliniske studier svært viktig. Norge er et lite land, for at flere skal få tilgang på kliniske studier, må vi åpne opp for samarbeid utover landegrensene. På Kreftforeningens initiativ behandlet Nordisk råd spørsmålet om felles etisk godkjenning for kliniske studier i de nordiske landene. Dette vil gjøre kliniske studier tilgjengelig for flere og enklere å iverksette. Som nevnt ovenfor, har vi også gjennom samarbeidet med Forskningsrådet bevilget betydelige midler til klinisk forskning.

Persontilpasset behandling og tilgang til medisiner

I fremtiden kommer kreftbehandlingen til å bli enda mer persontilpasset. For å komme dit trenger vi mer kunnskap om hvilke medisiner som virker på noen pasienter, men ikke på andre. I april i år ble prosjektet INSPIRE lansert. Det er et unikt og historisk prosjekt som skal gi oss mer kunnskap om både bruk og effekt av nye kreftmedisiner i norske sykehus.

INSPIRE-prosjektet er et samarbeid mellom Kreftforeningen, Kreftregisteret, flere universitetssykehus legemiddelindustrien, Inven2, og ni legemiddelselskaper.

I 2019 har Kreftforeningen også løftet debatten om tilgang til medisiner. Vi ønsket at systemet for nye metoder skulle evalueres før det ble lovfestet. Det fikk vi ikke gjennomslag for, selv om det nå skal evalueres.

Rosa sløyfe-aksjon med tema persontilpasset behandling

Hver dag får ni kvinner i Norge beskjed om at de har fått brystkreft. Alle disse er ulike. Derfor er persontilpasset brystkreftbehandling viktig. Dette var tema for årets Rosa sløyfe aksjon.

Under Rosa sløyfe-aksjonen gjennomføres en landsdekkende informasjonsturné. Formålet med turneen er å komme i direkte kontakt og dialog med folk for å spre informasjon og skape oppmerksomhet om aksjonen og saken. I 2019 besøkte turnéen 39 byer og tettsteder.

Under aksjonen får kjente landemerker rosa belysning. Rundt 50 store og små landemerker lyste i rosa i oktober, blant annet Keplerstjernen på Gardermoen, Tyholtårnet i Trondheim og Kolomoen bru i Stange.

4. Bedre livskvalitet for pasienter og pårørende

Tilbud til pasienter og pårørende

Kreft er en alvorlig sykdom som flere lever med over lengre tid. Kreftammede og pårørende har behov for informasjon og støtte, og på kreftforeningen.no gis oppdatert informasjon om diagnoser, behandling, rettigheter og tilbud. I 2019 besøkte 1,7 millioner brukere kreftforeningen.no, og nettstedet hadde 4,5 millioner sidevisninger.

Gjennom nettsider, telefontjeneste og chat får publikum, pasienter og pårørende informasjon og råd om symptomer, utredning, behandling, økonomi og rettigheter. Kreftforeningens rettshjelp bisto blant annet med svar på spørsmål om pasientrettigheter, Nav og arbeidslivssaker, forsikring og generelle spørsmål om arv og skifte.

Kreftforeningen legger stor vekt på å tilby lokale møteplasser. De syv Vardesentrene er tilknyttet ulike universitetssykehus og gir pasienter og pårørende en pause fra sykehushverdagen. Her tilbys faglig relevante kurs i tillegg er senteret er en møteplass for å dele erfaringer eller bare en god prat. Gjennom samarbeid med pasientforeningene tilbys også likepersonssamtaler på Vardesentrene.

Treffpunkt er en møteplass for barn og unge som pårørende hvor det legges til rette for deltagelse i aktiviteter og gode samtaler. På lokale temakafeer får pasienter og pårørende informasjon og kunnskap, samtidig som de møter andre i samme situasjon. Tilbudene gis 66 steder i landet, med aktiviteter initiert og drevet av frivillige.

Kreftforeningen legger til rette for at kreftammede og pårørende skal få praktisk hjelp i hjemmet under og etter sykdom gjennom et prosjekt i Trondheim, «Hverdagshjelpen». Tilbudet utvides nå til en bydel i Oslo.

Stafett for livet – engasjerer lokalsamfunnet

I alt er 10 stafetter gjennomført i 2019 med stor oppslutning: 17 366 deltakere og ca 13 000 besøkende. Deltakere fra lokalsamfunnet gikk, løp eller spaserte gjennom 24 timer i solidaritet med dem som er rammet av kreft. Arrangementet bidro til glede og trøst for mennesker berørt av kreft.

Blå sløyfe

For tredje gang ble Blå sløyfe-aksjonen gjennomført. Hovedbudskapet for aksjonen var «Støtt Blå sløyfe og kampen mot prostatakreft». Gjennom aksjonsmåneden ble det arrangert fire folkemøter rundt om i landet. I tillegg har Prostatakrefteforeningen arrangert egne tema- og informasjonsmøter og sosiale treff. Andre eksempler på Blå sløyfe-aktiviteter er «Blå lunsj» ved Vardesenteret i Tromsø, kortesje med utrykningskjøretøy med blålys i Trondheim og Tromsø og «Blå sløyfe-kamper» i eliteserien i håndball.

Kunnskap og oppmerksomhet om senskader

For å rette oppmerksomhet mot og gi kunnskap om senskader ble det arrangert flere møter rundt i landet. Disse møtene var svært godt besøkt og viser at dette er et tema hvor det er behov for mer kunnskap.

Verdens kreftdag ble markert i Kreftforeningens Vitensenter 4. februar med mer enn 100 deltakere. Tema var kreft og arbeidsliv. Daværende arbeidsminister Anniken Haugli deltok. Seminaret var et samarbeid med pasientforeningene.

I januar 2019 var det et tildelingsarrangement der åtte forskningsprosjekter på senskader fikk mer enn 30 millioner kroner. I tillegg ble 18,5 millioner kroner, samlet inn gjennom Rosa sløyfe-aksjonen 2018, tildelt fem prosjekter der det forskes på senskader etter brystkreft. Prosjektene omhandlet for eksempel seksuell helse etter brystkreft, hjertesykdom etter kreftsykdom og molekylære tester.

Myter og fakta om kosthold

Kreftforeningen vil gjøre det enklere for kreftpasienter å ta gode kostholdsvalg og inviterte til møter ulike steder i landet for pasienter og pårørende. Det finnes et mylder av råd om matvarer, dietter og kosttilskudd som skal gjøre kreftpasienter bedre, eller til og med friske. På møtene fikk deltakerne lære mer om kosthold og kreft og hvordan de selv kan vurdere hvilke råd de bør stole på. Møtene ble arrangert i samarbeid med Nasjonalt Forskningscenter innen Komplementær og Alternativ Behandling (NAFKAM). Prosjektet ble finansiert av stiftelsen Dam.

Økt oppmerksomhet og mer kunnskap om palliasjon

I 2016 ga Kreftforeningen et tilskudd til Bydel St. Hanshaugen i Oslo for å utvikle bedre samhandling og teste ut bruk av ny teknologi i hjemmetjenesten rettet mot kreftpasienter med uhelbredelig kreft. I 2019 ble resultatene fra prosjektet diskutert i et seminar der fagpersoner og teknologer deltok.

Palliativ, eller lindrende, medisin er behandling, pleie og omsorg for pasienter som lever med en livstruende sykdom. Målet er best mulig livskvalitet gjennom hele sykdomsforløpet, ikke bare mot slutten. Det krever blick for hele pasienten, ikke bare kreftsvulsten. Behandlingen må tilpasses pasientenes egne ønsker og behov. Kreftforeningen fortsetter sin satsing på

forskning og utvikling av palliasjonsområdet ved å gi et betydelig løft til European Palliative Care Research Centre med 20 millioner kroner over en femårs periode for å bygge mer kunnskap om palliasjon. Gjennom senteret skal toppforskere fra hele verden sørge for at pasienter som ikke blir friske av sin kreftsykdom, får ta større del i egen behandling og oppfølging.

Dødsvanskelig

I 2019 ble det gjennomført fire møter om døden for pårørende til en som snart skal dø. Hensikten med møteserien var å bidra til mer åpenhet om døden. Møtene ble gjennomført i Oslo, Trondheim, Bergen og Stavanger, og mer enn 1.700 deltok eller så møtet via strømming.

5. En mer brukerorientert kreftomsorg

Representasjon i råd og utvalg

Kreftforeningen er en aktiv samfunnsaktør, et talerør for innbyggere, pasienter og pårørende og har bred kontaktflate. Kreftforeningen sitter i ca. 170 råd og utvalg. Kreftforeningen er representert i blant annet rådet for HelseOmsorg21, Fagrådet for persontilpasset medisin og i styret for den internasjonale NCD-alliansen: et nettverk av organisasjoner som jobber for å bekjempe ikke-smittsomme sykdommer, som kreft, hjerte- og karsykdommer, diabetes og kroniske lungesykdommer. I 2019 fikk Anne Lise Ryel plass i Horizon Europe, som er EUs rammeprogram for forskning og innovasjon og vil være med på å bestemme hvilke problemer Europas kreftforskere skal løse. Ryel deltar i «Mission Board on Cancer» og er en av to nordmenn som ble plukket ut til å delta i «EU mission boards». Kreftforeningen leder også Navs brukerutvalg. Med et stort nettverk og flere viktige samarbeid med offentlig og privat sektor gir dette Kreftforeningen mange muligheter for påvirkning og gjennomslag.

Brukererfaringer

I 2016 etablerte Kreftforeningen et brukerpanel. Panelet besto i 2019 av 918 personer. Vi sender årlig ut ca. 10 spørreundersøkelser. Disse undersøkelsene kan handle om alt fra hvordan pasientene opplever kommunens rehabiliteringstilbud, til hvordan pårørende blir ivaretatt. Brukerpanelet brukes også til å belyse saker i media og til å rekruttere brukerrepresentanter til forskningsprosjekter.

Assosierte medlemmer

Kreftforeningen har 17 assosierte medlemmer. I 2019 ble Nyrekreftforeningen tatt opp som nytt medlem. Foreningene er selvstendige og bidrar til bedre kreftomsorg, lokale møteplasser og likepersonsarbeid. I samarbeid med Kreftforeningen gir de et tilbud som likepersoner på Vardesenteret.

Brukermedvirkning i forskning

Kreftforeningen har siden 2015 arbeidet for brukerinvolvering i forskning, både for å sikre brukerinvolvering i de prosjektene vi selv bevilger midler til, og for å påvirke andre til å inkludere brukerstemmen i forskningsprosjekter. Det er gledelig å konstatere at det er en klar økning av brukerinvolvering i forskningsprosjektene vi bevilger midler til.

Vi har også satt temaet på dagsordenen gjennom et forskningsarrangement i samarbeid med Stiftelsen Dam med overskriften «Interessekonflikter i brukermedvirkning».

6. Økt engasjement for kreftsaken

Kreftforeningens synlighet

Kreftforeningen var i 2019 den interesseorganisasjonen i Norge med best omdømme (IPSOS' profilundersøkelse for 2019). Gjennom året hadde Kreftforeningen over 200 innslag i riksdekkende presse og var nevnt i godt over 5.000 presseoppslag. I sosiale medier har Kreftforeningen 350.000 følgere totalt. Over 300.000 følger oss på Facebook, 7.700 på Twitter og 42.000 på Instagram. Kreftforeningen har en bred kontaktflate og når ut til et stort antall mennesker. Dette gir oss god synlighet og mulighet til å nå ut til flere ulike målgrupper.

Politisk påvirkning

En viktig del av Kreftforeningens virksomhet er å arbeide for politiske gjennomslag, bygge gode nettverk og sette kreftsaken på den politiske dagsordenen, både nasjonalt og lokalt. I 2019 var det kommunevalg. Våre viktigste valgkampsaker var behovet for å styrke kreftomsorgen lokalt gjennom kreftkoordinatorer, godt folkehelsearbeid, røykfrie uteområder og røykeslutt.

Kreftforeningen deltok i flere arrangementer blant annet under Arendalsuka om fremtidens kreftbehandling, antibiotikaresistens, sepsis (blodforgiftning) og frivillighet.

Kreftforeningens Vitensenter

I 2017 ble Kreftforeningens Vitensenter etablert, et opplevelsessenter med mål om å skape nysgjerrighet og økt kunnskap om kroppens biologi, kreftforskning og teknologi. Senteret er også en arena for ulike workshops, seminarer og temamøter for befolkningen, og det fungerer som en ny møteplass for alle som arbeider med helse, forskning og innovasjon i Norge. I 2019 ble det installert en automatisk teller av besøkende som mer nøyaktig registrerer besøk. Fra april til desember hadde senteret mer enn 9.500 besøkende.

Medlemmer

Kreftforeningen hadde ved inngangen til 2019 mer enn 116.000 medlemmer. Ved utgangen av 2019 er medlemstallet redusert til 113.522. Dette er en utvikling som skaper bekymring, og det blir nå rettet en ekstra innsats mot å rekruttere flere medlemmer.

Giverglede

I 2019 har det igjen vært en gledelig økning i inntekter fra faste givere. En ny og viktig inntektskilde for Kreftforeningen har vært Facebook-donasjoner, som i 2019 utgjorde 26 millioner kroner. Siden oppstarten høsten 2017 har vi mottatt 53 millioner kroner fra innsamlinger på Facebook.

Krafttak mot kreft

Over 23.000 engasjerte seg som frivillige og bøssebærere under Krafttak mot kreft. Aksjonen mobiliserer russ samt ulike lag og foreninger som for eksempel bygdekvinne til å gå med bøsser, og totalt ble det samlet inn 42,8 millioner kroner gjennom aksjonen.

Juleaksjonen

Under juleaksjonen «Gi håp til jul» ble det i 2019 samlet inn 25,8 millioner fra private givere og næringsliv gjennom ulike kanaler. Budskapet i alle kanalene var «Gi håp til jul». Gjennom stjerneaksjonen ble det lagt til rette for kjøp av stjerner som ble hengt opp på sykehus eller sykehjem rundt om i landet. På den måten viser kjøperen omtanke for andre og gir håp til jul. I 2019 var 101 sykehus og sykehjem med på å henge opp stjerner, en økning fra 71 sykehus i 2018.

Frivillig engasjement

I 2019 har 1.821 deltatt som frivillige og aktivt driftet Kreftforeningens tilbud rundt om i landet, i tillegg til de som deltok i innsamlingsaksjonen Krafftak mot kreft. Alle grupper i samfunnet engasjerer seg som frivillig i Kreftforeningen, deriblant i kraft av sin egen profesjon, eksempelvis frivillige jurister.

I 2019 har det vært arbeidet med å få på plass frivillige gruppeledere.

Nyskapende, lærende og kostnadseffektiv organisasjon

Kreftforeningen jobber bevisst med kvalitets- og risikostyring, herunder personvern og informasjonssikkerhet. Vi er en kunnskapsvirksomhet, og arbeidsmiljøet preges av mangfoldig og høy kompetanse. Kreftforeningen har som mål å være nyskapende, lærende og kostnadseffektiv og den mest attraktive arbeidsplassen i frivillig sektor.

Kreftforeningen arbeider for å være en mangfoldig og inkluderende arbeidsplass og legger vekt på å fremme likestilling og hindre diskriminering. Dette gjelder både når vi rekrutterer nye medarbeidere, og når vi utvikler ansatte. Ved utgangen av 2019 var det 182 fast ansatte i Kreftforeningen. Det er 24 prosent menn og 76 prosent kvinner som arbeider i organisasjonen, tilsvarende som i 2018. Vi har over tid hatt som mål å rekruttere flere menn for å jevne ut kjønnsforskjellen, men konstaterer at vi så langt ikke har lyktes. Turnover for 2019 var på 13,3 prosent.

Kreftforeningen har vært en IA-bedrift siden 2004, og vi er opptatt av å tilrettelegge for ulike behov samt å ha lokaler som er universelt utformet.

Sykefraværet i Kreftforeningen gikk ned og var på 4,5 prosent i 2019. Vi jobber videre med å forebygge og redusere sykefraværet samt styrke jobbnærværet.

Det har ikke vært meldt om alvorlige skader eller ulykker på arbeidsteden i 2019. Kreftforeningen er sertifisert som miljøbedrift av Stiftelsen Miljøfyrtårn, og driver ikke virksomhet som forurensar det ytre miljøet.

Høsten 2019 varslet generalsekretær Anne Lise Ryel at hun vil tre til side etter å ha ledet Kreftforeningen i 18 år. Styret startet prosessen med å rekruttere ny generalsekretær. 18. mars 2020 overtok Ingrid Stenstadvold Ross som ny generalsekretær i Kreftforeningen.

Økonomiske hovedlinjer

Kreftforeningens regnskap er satt opp i samsvar med regnskapsloven av 1988 og i henhold til regnskapsstandarden NRS(F) «God regnskapskikk for ideelle organisasjoner».

Aktivitetsresultat

I 2019 ble det et positivt aktivitetsresultat på 253,6 millioner kroner mot et negativt resultat på 9,7 millioner kroner i 2018. Den store resultatforbedringen skyldes hovedsakelig høye finansinntekter i 2019. Finansinntektene var 228,7 millioner kroner i 2019 mot minus 13,5 millioner kroner i 2018. Det var god verdistigning i verdipapirmarkedene i 2019, samt at vi oppnådde en betydelig gevinst ved salg av aksjer. Forbruk av midler til å anskaffe inntekter har økt med 3,0 millioner kroner, og vi har brukt 15,6 millioner kroner mindre på formål i 2019 enn i 2018. Mindreforbruket skyldes hovedsakelig forskningsprosjekter som ikke har startet opp, samt utsatt etablering av Vardesenter.

Inntekter

Kreftforeningens arbeid er i hovedsak finansiert gjennom innsamlede midler, testamentariske gaver og tippemidler. Testamentariske gaver var en av de største inntektskildene i 2019 og utgjorde 145,9 millioner kroner. Vi hadde 36.800 faste givere som ga oss 45,8 millioner kroner. Gjennom giverbrev mottok vi 44,7 millioner kroner, og vi mottok 26,4 millioner kroner i minnegaver (gaver som gis til minne om en avdød person). Gjennom Facebook-innsamlinger fikk vi 26,0 millioner kroner i 2019. Kreftforeningen driver ikke med telefonsalg.

Fra Norsk Tipping mottok vi 68,2 millioner kroner i 2019. Fordelingen av tippemidler ble vesentlig endret fra og med 2019, men innebar liten endring i mottatt beløp i 2019 som følge av at to større organisasjoner ikke ble tildelt midler. Fra 2020 er det forventet at mottatte midler vil reduseres.

I 2019 fikk Kreftforeningen 3,2 millioner kroner i offentlige tilskudd samt 25,3 millioner kroner i momskompensasjon.

Forbruk av midler

Innsamlingsprosenten på 80,2 prosent i 2019 var litt lavere enn i 2018. Kreftforeningen er registrert i Innsamlingsregisteret og tilfredsstiller kravet om at minst 65 prosent av innsamlede midler skal brukes på formålet. Felleskostnader, dvs. kostnader som ikke direkte kan henføres til noen spesiell aktivitet, på totalt 74,7 millioner kroner har blitt fordelt på innsamlingskostnader, de enkelte hovedaktivitetene og administrasjonen ut fra antall årsverk som er tilknyttet aktiviteten. Kreftforeningen har benyttet 430,0 millioner kroner til formål. Dette tilsvarer 80,9 prosent av totalt forbrukte midler, mens det tilsvarende tallet var 82,1 prosent i 2018. Administrasjonskostnader som omfatter deler av de administrative funksjonene og deler av utgiftene knyttet til generalsekretær og assisterende generalsekretær, utgjør 1,9 prosent av forbrukte midler.

Finans

Kreftforeningen plasserer sine midler etter råd fra et eget finansutvalg som består av eksterne fagpersoner med lang erfaring fra kapitalforvaltning. Målet er å finne balansen mellom en tilfredsstillende avkastning og samtidig sikre at midlene plasseres med den forsiktighet, herunder sikkerhet, likviditet og risikospredning, som behandling av innsamlede midler tilsier.

Av Kreftforeningens forvaltede midler ved utgangen av 2019 utgjorde de eksternt forvaltede midlene 1.137,5 millioner kroner, som fordelte seg med 568,6 millioner kroner i aksjefond og 568,9 millioner kroner i renteinstrumenter. Avkastningen på de eksternt forvaltede midlene

var 114,6 millioner kroner i 2019. Dette tilsvarer en avkastning på 12,4 prosent. Til sammenligning var avkastningen minus 15 millioner kroner i 2018, en avkastning på minus 1,6 prosent. Det er netto investert 87,8 millioner kroner i porteføljen i løpet av 2019.

I 2019 realiserte Kreftforeningen aksjer i to selskaper som en del av vår såkornsatsing og inntektsførte en samlet gevinst fra salgene på til sammen 111,7 millioner kroner.

For å redusere risikoen knyttet til investeringer i aksjefond og renteinstrumenter har Kreftforeningen valgt å benytte fem ulike forvaltere. Vi hadde en lik fordeling mellom aksjefond og renteinstrumenter ved utgangen av 2019. Investeringene i norske aksjefond var høyere enn investeringene i utenlandske aksjefond. Aksjeplasseringene i utenlandske aksjefond er ikke valutasikret mot norske kroner. Fondene Kreftforeningen har investert i, er notert i norske kroner og har aksjeplasseringer i lokale valutaer over store deler av verden. Ved å være eksponert i flere valutaer oppnår man redusert valutarisiko. Kreftforeningen har etiske retningslinjer for finansforvaltningen. Dette innebærer at vi ikke skal investere i virksomheter eller i konsern/grupper som produserer tobakk. Videre skal vi følge «Retningslinjer for observasjon og utelukkelse fra Statens pensjonsfond utenlands investeringsunivers».

Gjeld

Kreftforeningen har gitt bevilgninger til prosjekter som først forfaller til betaling etter utløpet av 2019. Dette utgjør 535,3 millioner kroner og er klassifisert som gjeld i balansen. Øvrige gjeldsposter er hovedsakelig knyttet til leverandørgjeld, offentlige avgifter og lønnsforpliktelser.

Likviditet

I 2019 ble likviditetsbeholdningen økt med 283,6 millioner kroner, hovedsakelig som følge av høye finansinntekter. Ved utgangen av 2019 hadde Kreftforeningen bankinnskudd på 231,7 millioner kroner. Bankbeholdningen økte med 81,2 millioner kroner i løpet av 2019, og verdipapirporteføljen økte med 202,4 millioner kroner. Ikke utbetalte bevilgninger som er klassifisert som gjeld i balansen, økte med 23,3 millioner kroner i løpet av 2019.

Formålskapital

Det er nødvendig at Kreftforeningen har tilstrekkelig formålskapital til å kunne håndtere en fremtidig inntektssvikt. Kreftforeningen skal være en langsiktig og forutsigbar aktør med en robust kapital slik at vi er i stand til å ta store, nasjonale løft på kreftområdet. Våre samarbeidspartnere kan og skal være trygge på at Kreftforeningen kan følge opp sine forpliktelser innen kreftforskning og kreftomsorg. Det er satt av midler til alle prosjekter som Kreftforeningen bidrar til, slik at finansieringen av disse er sikret uavhengig av inntektsutviklingen fremover.

Fortsatt drift

Regnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift, og styret bekrefter at denne forutsetningen er til stede.

Andre forhold

Det har etter det styret kjenner til, ikke inntrådt forhold etter regnskapsårets utgang som har betydning for organisasjonens stilling og resultat.

Situasjonen knyttet til koronavirusutbruddet som har pågått siden årsskiftet, gir en usikkerhet for noen av organisasjonens fremtidige inntekter og Kreftforeningens investeringer i aksjefond og renteplasseringer som følge av stor uro i finansmarkedet.

Stiftelser

Kreftforeningen forvalter og/eller deltar i 17 stiftelser som har kreftsaken som formål.

Oslo, 2. april 2020

Per Haarr
Leder

Øyvind Eriksen
Nestleder

Tord Dale

Arvid Hallén

Odd Gulbrandsen

Maja-Lisa Løchen

Line Bjørge

Håvard Aagesen

Tryggve Eng Kielland
Ansattes representant

Ingrid Stenstadvold Ross
Generalsekretær

**KREFTFORENINGEN
AKTIVITETSREGNSKAP**

ANSKAFFELSE AV MIDLER	2019	2018
Medlemsinntekter	24 309 587	27 288 747
Tilskudd		
Offentlige tilskudd	Note 2 28 570 226	29 857 042
Tippenøkkel	68 169 643	69 048 000
Andre tilskudd	Note 3 8 020 052	11 387 312
Administrasjonstillegg ved tilskudd	Note 3 1 289 820	1 707 185
Sum tilskudd	106 049 740	111 999 540
Innsamlede midler og gaver		
Testamentariske inntekter	145 926 050	115 368 501
Minnegaver	26 370 414	25 213 194
Gaver og innsamlede midler fra privatpersoner	201 295 224	209 664 457
Gaver fra stiftelser	6 644 775	9 650 760
Gaver fra næringslivet	38 828 942	36 694 626
Gaver fra det offentlige	0	5 000 000
Sum innsamlede midler og gaver	419 065 406	401 591 538
Inntekter fra operasjonelle aktiviteter		
Inntekter fra formålsaktiviteter	661 824	497 117
Sponsorinntekter	2 440 160	2 590 028
Andre inntekter fra operasjonelle aktiviteter	1 472 293	1 582 846
Sum operasjonelle aktiviteter	4 574 278	4 669 991
Finansinntekter	Note 4 228 725 737	-13 505 796
Andre inntekter	2 747 804	898 663
Sum anskaffelse av midler	785 472 550	532 942 683
FORBRUK AV MIDLER	Note 5,6,7	
KOSTNADER TIL ANSKAFFELSE AV MIDLER		
Kostnader knyttet til medlemmer	6 108 779	9 010 135
Kostnader knyttet til tilskudd	675 956	385 862
Forbruk av midler til innsamling		
Testamentarisk	14 167 935	12 786 490
Minnegaver	4 259 000	3 219 782
Privatpersoner	60 167 329	56 828 749
Stiftelser	0	299 608
Næringslivet	4 522 503	3 865 201
Sum forbruk av midler til innsamling	83 116 766	76 999 830
Kostnader til operasjonelle aktiviteter	1 695 046	2 149 743
Andre anskaffelsekostnader	0	0
Sum kostnader til anskaffelse av midler	91 596 547	88 545 571
KOSTNADER TIL FORMÅLET		
Bevilgninger		
Forskning	221 188 282	219 907 319
Informasjon	0	600 000
Kreftomsorg	Note 8 31 078 759	33 965 858
Internasjonalt arbeid	3 022 702	2 992 555
Forebyggende arbeid	181 167	3 244
Sum bevilgninger	255 470 911	257 468 976
Aktiviteter		
Forskningsledelse og -formidling	12 334 823	14 626 622
Informasjon	50 613 102	49 192 742
Kreftomsorg	78 523 780	90 919 099
Samfunnskontakt	15 514 689	14 753 557
Internasjonalt arbeid	2 660 300	3 026 021
Forebyggende arbeid	14 968 571	15 729 340
Sum aktiviteter	174 615 266	188 247 380
Administrasjonskostnader	Note 9 10 198 183	8 374 048
Sum forbrukte midler	531 880 906	542 635 975
ÅRETS AKTIVITETSRESULTAT	253 591 644	-9 693 291
TILLEGG / REDUKSJON FORMÅLSKAPITAL		
Formålskapital med eksternt pålagte restriksjoner	-1 119 787	3 164 075
Formålskapital med selvpålagte restriksjoner	17 670 000	30 312 000
Annen formålskapital	-270 141 857	-23 782 784
Sum disponert	-253 591 644	9 693 291

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
D226ADBD12524769B22F52D5D5E034FC

KREFTFORENINGEN

BALANSE

EIENDELER	Note	31.12.2019	31.12.2018
ANLEGGSMIDLER			
Varige driftsmidler			
Driftsmidler	Note 11	16 493 614	21 668 543
Finansielle anleggsmidler			
Langsiktige fordringer	Note 13	5 630 000	5 630 000
Langsiktige plasseringer	Note 12, 14	185 000	185 000
Sum anleggsmidler		22 308 614	27 483 543
OMLØPSMIDLER			
Fordringer	Note 10, 13	54 011 879	59 124 248
Eiendommer for salg	Note 10	835 512	1 875 016
Investeringer			
Markedsbaserte aksjer og aksjefond	Note 14	568 690 738	483 415 045
Markedsbaserte rentebærende papirer	Note 14	568 889 534	451 790 203
Bankinnskudd, kontanter o.l.	Note 15	231 742 204	150 494 408
Sum omløpsmidler		1 424 169 867	1 146 698 919
SUM EIENDELER		1 446 478 481	1 174 182 462

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
D226ADB12524769B22F52D5D5E034FC

KREFTFORENINGEN

BALANSE

FORMÅLSKAPITAL OG GJELD	Note	31.12.2019	31.12.2018
FORMÅLSKAPITAL			
Grunnfond	Note 16	100 000 000	100 000 000
Formålskapital med eksternt pålagte restriksjoner	Note 16	37 335 831	36 216 044
Formålskapital med selvpålagte restriksjoner	Note 16		
- Forskning		150 000 000	164 572 000
- Kreftomsorg		1 306 000	4 404 000
- Annen formålskapital med selvpålagte restriksjoner		100 000 000	100 000 000
Annen formålskapital	Note 16	475 888 754	205 746 897
Sum formålskapital		864 530 585	610 938 941
GJELD			
Avsetning for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	Note 17	7 894 043	7 745 171
Ikke utbetalte bevilgninger, langsiktig	Note 18	301 841 792	279 365 659
Andre forpliktelser		1 111 000	1 112 500
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		10 581 639	14 833 844
Ikke utbetalte bevilgninger, kortsiktig	Note 18	233 486 030	232 613 965
Tilskuddsgjeld		2 313 118	2 885 461
Skyldige offentlige avgifter		9 942 148	9 846 842
Annen kortsiktig gjeld		14 778 126	14 840 079
Sum gjeld		581 947 896	563 243 521
SUM FORMÅLSKAPITAL OG GJELD		1 446 478 481	1 174 182 462

Oslo, 2. april 2020

Per Haarr
Styreleder

Øyvind Eriksen
Nestleder

Tord Dale

Arvid Hallén

Odd Gulbrandsen

Maja-Lisa Løchen

Line Bjørge

Håvard Aagesen

Tryggve Eng Kielland
Ansattes representant

Ingrid Stenstadvold Ross
Generalsekretær

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
D226ADBD12524769B22F52D5D5E034FC

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

	2019	2018
I Årets aktivitetsresultat	253 591 644	-9 693 291
II Poster i aktivitetsregnskapet som ikke har direkte likviditetseffekt:		
+ Avskrivninger og nedskrivninger	9 168 843	8 479 072
+/- Tap/gevinst ved salg av varige driftsmidler	0	0
Sum poster i aktivitetsregnskapet som ikke har direkte likviditetseffekt:	9 168 843	8 479 072
III Investeringer, avhendelser og finansiering		
- Anskaffelse av varige driftsmidler	-3 993 914	-7 412 185
+ Salgssum ved avhendelse av varige driftsmidler	0	0
Sum investeringer, avhendelser og finansiering	-3 993 914	-7 412 185
IV Andre endringer		
+/- Endringer i fordringer	5 112 369	-25 969 767
+/- Endring i leverandørgjeld & mottatte forskudd	-4 824 548	5 461 347
+/- Endring i andre omløpsmidler og andre gjeldsposter	1 072 856	-285 883
+/- Endring i finansielle anleggsmidler	0	-5 630 000
+/- Endring i avsetning for forpliktelser	23 495 571	464 122
Sum andre endringer	24 856 247	-25 960 181
= Sum likviditetsendringer gjennom året	283 622 820	-34 586 586
Bankinnskudd 01.01	150 494 408	130 096 777
+ Finansielle omløpsmidler 01.01	935 205 248	990 189 464
= Likviditetsbeholdning 01.01	<u>1 085 699 655</u>	<u>1 120 286 240</u>
Bankinnskudd 31.12	231 742 204	150 494 408
+ Finansielle omløpsmidler 31.12	1 137 580 272	935 205 248
= Likviditetsbeholdning 31.12	<u>1 369 322 476</u>	<u>1 085 699 655</u>
Årets endring bankinnskudd	81 247 796	20 397 631
Årets endring finansielle omløpsmidler	202 375 024	-54 984 216
Sum likviditetsendring gjennom året	<u>283 622 820</u>	<u>-34 586 585</u>
Utbetalt av finansielle omløpsmidler i regnskapsåret	0	40 000 000

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
D226ADBD12524769B22F52D5D5E034FC

Noter til regnskapet

Note 1 Generelt om regnskapet og regnskapsprinsipper

Årsregnskapet omfatter den ideelle organisasjonen Kreftforeningen, som er en forening uten økonomisk vinning som formål. Det er satt opp i samsvar med regnskapsloven av 1988 og i henhold til regnskapsstandarden NRS(F) God regnskapsskikk for ideelle organisasjoner.

Hovedregel for vurdering av inntekter og kostnader

Medlemsinntekter, innsamlede midler og gaver regnskapsføres når de er mottatt. Samarbeidsavtaler og tilskudd inntektsføres når organisasjonen har juridisk rett til midlene. Tilskudd fra Stiftelsen DAM (tidligere Extrastiftelsen) samt andre tilskudd som det knytter seg betingelser til, inntektsføres i takt med forbruk av midlene. Ikke inntektsførte tilskudd balanseføres under posten tilskuddsgjeld.

Testamentariske inntekter føres når boet er oppgjort. I de tilfeller Kreftforeningen står for skiftet, blir Kreftforeningens andel av boet inntektsført når verdier er realisert og overført til boets bankkonto. Eiendommer og verdipapirer som ikke er realisert på balansedagen inntektsføres dersom inntekten kan måles med tilstrekkelig pålitelighet og Kreftforeningen har juridisk rett til inntekten.

Kostnader føres etter transaksjonsprinsippet, når de er påløpt.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Varelagerets verdi er beskjedent som følge av ukurante varer og er derfor kostnadsført i aktivitetsregnskapet. Fordringer som skal tilbakebetales innen ett år, er klassifisert som omløpsmidler, mens fordringer med forfall over ett år frem i tid er klassifisert som anleggsmidler. Fordringene er oppført til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er tilsvarende kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost med fradrag for planmessige avskrivninger. Dersom virkelig verdi av anleggsmidler er lavere enn balanseført verdi og verdifallet forventes ikke å være forbigående, er det foretatt nedskrivning til virkelig verdi. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives lineært over den økonomiske levetiden. Aktiveringsgrensen er kr 100 000. Omløpsmidler er vurdert til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Annen langsiktig gjeld og kortsiktig gjeld er vurdert til pålydende beløp.

Investeringer

Markedsbaserte finansielle instrumenter, herunder aksjer, aksjefond, obligasjoner, obligasjonsfond og pengemarkedsfond, er bokført som omløpsmidler og inngår i Kreftforeningens verdipapirportefølje. De er vurdert til virkelig verdi på balansedagen. Enkeltaksjer Kreftforeningen mottar, som ikke kan avhendes umiddelbart av årsaker som lav verdi og lite antall på aksjeposten, bokføres til markedspris (der det finnes). Langsiktige plasseringer er klassifisert som finansielle anleggsmidler og nedskrives ved verdifall.

Kontantstrømoppstilling, bankinnskudd, kontanter og lignende

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metoden. Bankinnskudd, kontanter o.l. inkluderer kontanter, bankinnskudd og andre betalingsmidler med forfallsdato som er kortere enn tre måneder fra anskaffelse.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
D226ADBD12524769B22F52D5D5E034FC

Pensjonsordninger

Kreftforeningen er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon og har pensjonsordning i Statens pensjonskasse som tilfredsstiller kravene i denne loven. Denne pensjonsordningen er regnskapsført som innskuddsbasert pensjonsplan fordi det ikke foreligger tilstrekkelig informasjon til å regnskapsføre planen som en ytelsesbasert plan. Alle ansatte som opparbeider fast lønn i kortere eller lengre perioder, er med i ordningen.

Kreftforeningen har også pensjonsforpliktelser for pensjonerte tidligere ansatte som har rett til definerte fremtidige ytelser. Forpliktelsene er fondert gjennom et forsikringsselskap. Ordningene er lukket. Kreftforeningen har videre en pensjonsforpliktelse for generalsekretær.

Bevilgninger

Kreftforeningen kostnadsfører bevilgninger på bevilgningstidspunktet i tråd med NRS(F) God regnskapsskikk for ideelle organisasjoner.

Skatteplikt

Kreftforeningen driver i all hovedsak ikke skattepliktig virksomhet, med unntak av enkelte aktiviteter definert som skattepliktig virksomhet.

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt beregnes med aktuell skattesats på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier. Eventuell utsatt skattefordelsom følge av ligningsmessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret balanseføres ikke. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reversere i samme periode, er utlignet.

Note 2 Offentlige tilskudd

	2019	2018
Helse Vest	20 000	20 000
Helsedirektoratet	2 835 567	2 615 945
Karmøy kommune	2 500	0
Flå kommune	5 000	0
MVA-kompensasjon	25 323 604	27 198 097
Stavanger kommune	306 555	20 000
Førde kommune	2 000	0
Bergen kommune	75 000	0
Bærum kommune	0	3 000
Sum offentlige tilskudd	28 570 226	29 857 042

Note 3 Andre tilskudd

Kr 9,3 millioner kommer fra Stiftelsen DAM (tidligere ExtraStiftelsen)..

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
D226ADBD12524769B22F52D5D5E034FC

Note 4 Finans- og investeringsinntekter

Finans- og investeringsinntekter	2019	2018
Renteinntekter og netto realiserte gevinster/-tap på aksjer og obligasjoner	114 124 554	1 474 231
Urealiserte finansinntekter/tap	114 601 182	-14 980 027
Totale finansinntekter	228 725 737	-13 505 796

Note 5 Spesifikasjon av kostnader etter art

	2019	2018
Lønnskostnad	132 086 091	132 213 679
Av- og nedskrivning	9 168 843	8 479 072
Annen driftskostnad	390 622 547	401 941 530
Finanskostnader	3 425	4 052
Totalt	531 880 906	542 638 333

Totalsummen for 2018 avviker fra totalt forbrukte midler i aktivitetsregnskapet som følge av at deler av finanskostnadene har gått til reduksjon av finansinntektene i aktivitetsregnskapet.

Note 6 Kostnader til fordeling

Felleskostnadene består av følgende:

	2019	2018
Administrasjon	8 291 955	7 282 349
IKT	16 752 449	15 599 696
Juridisk	2 316 934	2 117 738
Regnskap/lønn	3 926 789	4 223 053
HR/personal	3 082 579	4 727 475
Hovedkontor, drift	23 234 895	22 375 617
Distriktskontorer	17 140 301	18 613 365
Sum felleskostnader	74 745 902	74 939 293

Direkte kostnader er henført til den aktiviteten kostnaden gjelder. Felleskostnadene fordeles på innsamlingskostnader, de enkelte hovedaktivitetene og administrasjon i aktivitetsregnskapet ut fra antall årsverk (personer) som er tilknyttet aktiviteten.

Felleskostnader er fordelt i henhold til tabellen nedenfor:

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
D226ADBD12524769B22F52D5D5E034FC

	2019	2018
Medlemmer	880 738	1 025 428
Tilskudd	81 929	193 477
Testamentarisk	2 007 264	2 244 332
Minnegaver	1 003 632	638 474
Privatpersoner	10 838 849	7 801 469
Næringslivet	1 556 654	1 547 815
Operasjonelle aktiviteter	389 163	386 954
Sum innsamlingskostnader	16 758 229	13 837 949
Forskningsledelse	3 174 754	4 836 923
Informasjon	14 710 188	10 858 404
Kreftomsorg	25 187 350	30 359 097
Samfunnskontakt	4 895 266	3 962 407
Internasjonalt arbeid	893 687	1 113 271
Forebyggende arbeid	7 262 540	8 144 821
Administrasjonskostnader	1 863 888	1 826 422
Sum aktiviteter	57 987 673	61 101 345
Sum fordelt felleskostnader	74 745 902	74 939 293

Note 7 Lønn og personalrelaterte kostnader

Gjennom 2019 var det 187 årsverk i Kreftforeningen (185 årsverk i 2018). Kostnadene spesifiseres som følger:

	2019	2018
Lønninger	112 039 107	112 605 514
Arbeidsgiveravgift	16 324 951	15 959 966
Pensjonskostnader	3 320 985	3 230 202
Andre ytelser	401 048	417 998
Sum lønnsrelaterte kostnader	132 086 091	132 213 679

Det er i løpet av regnskapsåret gitt følgende ytelser til ledende personer i foreningen: Generalsekretær kr 1 571 399 i lønn og feriepenger, pensjonsutgifter med kr 445 145 og andre ytelser med kr 57 403. Generalsekretæren er omfattet av Kreftforeningens pensjonsordning i Statens pensjonskasse og har i tillegg en pensjonsordning som innebærer at alders- og uførepensjonen også skal beregnes av lønn utover 12G. Styret mottar ingen godtgjørelser.

Det er ikke gitt lån eller sikkerhetsstillelse for generalsekretær eller leder av styret.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
D226ADBD12524769B22F52D5D5E034FC

Godtgjørelse til BDO AS for revisjon og revisjonsrelaterte tjenester utgjør:

	2019	2018
Lovpålagt revisjon	335 679	370 237
Attestasjoner, Kreftforeningen	77 295	53 800
Sum	412 974	424 037

Alle beløp er inklusiv merverdiavgift.

Note 8 Assosierte medlemmer

Kreftforeningen har i 2019 bevilget kr 19,75 millioner til de assosierte medlemmene. Tilsvarende tall i 2018 var kr 19,38 millioner.

Note 9 Administrasjonsprosent, formålsprosent og innsamlingsprosent

Kreftforeningen har som målsetning at administrasjons- og formålsprosenten skal være henholdsvis maksimum 4 prosent og minimum 80 prosent.

Klassifiseringen av kostnader fremgår av regnskapsstandarden NRS(F) God regnskapsskikk for ideelle organisasjoner, hvor administrasjon er de aktiviteter som gjøres for å drive organisasjonen og de kostnader som ikke kan henføres til bestemte aktiviteter.

Administrasjonskostnader inkluderer kostnadene i forbindelse med organisasjonssjef, økonomisjef og generalsekretærens personlige assistent, revisjonshonorarer, styremøter, årsrapporten, ledergruppens koordinator, 25 prosent av kostnadene for assisterende generalsekretær, 30 prosent av kostnadene for generalsekretær og andel av felleskostnader.

Administrasjonsprosenten er beregnet som administrasjonskostnader delt på sum forbrukte midler og er noe høyere enn i 2018 som følge av endring i stillinger.

Formålsprosenten er beregnet som kostnader til formålet delt på sum forbrukte midler. Nedgangen fra 82,1 prosent i 2018 til 80,9 prosent i 2019 skyldes hovedsakelig lavere bevilgninger og lavere kostnader til aktiviteter innen kreftomsorg i 2019.

Innsamlingsprosenten er andelen av innsamlede midler som er igjen etter at forbruk av midler til innsamling er trukket fra. Innsamlingsprosenten er noe lavere i 2019 enn i 2018, men på omtrent samme nivå som de foregående årene.

	2019	2018	2017	2016	2015
Administrasjonsprosent	1,9 %	1,5 %	1,4 %	1,4 %	1,5 %
Formålsprosent	80,9 %	82,1 %	83,2 %	84,6 %	84,3 %
Innsamlingsprosent	80,2%	80,8 %	79,9 %	80,9 %	79,6 %

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
D226ADBD12524769B22F52D5D5E034FC

Note 10 Eiendommer

Eiendommer i foreningens eie består av tomter og eiendommer som er blitt testamentert til foreningen. Alle skal avhendes over tid. De er ikke gjenstand for avskrivning.

Kreftforeningen har arvet flere bebygde og ubebygde områder ulike steder i landet. I de tilfeller der vi har arvet eiendommer hvor verdien kan anslås med rimelig stor sikkerhet, er arven inntektsført og verdien er tatt inn som omløpsmidler i balansen.

Note 11 Driftsmidler

	IKT Investeringer	Møbler/ inventar/ flyttekostnader	Pc og mobiler	Totalt
Kostpris pr 01.01	30 668 443	22 396 969	4 500 159	57 565 571
Avgang kostpris	-	-	-	-
Årets anskaffelser	2 546 370	561 513	886 031	3 993 914
Kostpris pr 31.12.	33 214 813	22 958 482	5 386 190	61 559 485
Akkumulert avskr. pr 01.01	-23 153 456	-9 565 437	-3 178 136	-35 897 028
Avgang akk.av og nedskrivning	-	-	-	-
Årets av og nedskrivning	-4 371 865	-2 747 392	-2 049 586	-9 168 843
Akkumulert avskr. pr 31.12.	-27 525 321	-12 312 829	-5 227 722	-45 065 871
Bokført verdi pr 31.12.	5 689 492	10 645 653	158 468	16 493 614
Avskrivningssats	25 %	12,5 %	50 %	

Note 12 Datterselskapet Kreftforeningen Livskraft AS

Kreftforeningen Livskraft AS er heleid av Kreftforeningen. Total innskutt egenkapital er kr 150 000. Resultatet for Kreftforeningen Livskraft AS var kr 1.251 i 2019. Egenkapitalen er tapt og var minus kr 0,6 millioner ved utgangen av 2019. Kreftforeningen vil beholde Kreftforeningen Livskraft AS og vil dekke eventuelle fremtidige kostnader som påløper for selskapet.

Formålet til selskapet er salg av produkter, lotteri og annen kommersiell virksomhet med det formål å tilføre Kreftforeningen og kreftsaken inntekter, samt utøvelse av annen virksomhet som hører sammen med dette, herunder deltagelse i andre selskaper med lignende formål. Det har ikke vært noen virksomhet i selskapet i løpet av 2019.

Det er ikke utarbeidet konsernregnskap da Kreftforeningen Livskraft AS er av uvesentlig betydning.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
D226ADBD12524769B22F52D5D5E034FC

Note 13 Fordringer

Kortsiktige fordringer	2019	2018
Kundefordringer	11 521 182	15 721 824
Forskuddsbetalte kostnader	2 239 222	3 268 867
Testamentariske gaver, ikke overført	40 242 175	32 094 001
Legater	9 299	7 923 048
Andre fordringer	0	116 509
Sum	54 011 879	59 124 248

Langsiktige fordringer	2019	2018
Testamentariske gaver, ikke overført	5 630 000	5 630 000
Sum	5 630 000	5 630 000

I 2018 arvet Kreftforeningen utenlandske verdipapirer som ble inntektsført det året. I 2019 har det kommet informasjon om at denne arven ikke vil bli realisert før tidligst i 2024. Arven er således ført opp som en langsiktig fordring. Balansen for 2018 er omarbeidet for å være sammenlignbar.

Note 14 Investeringer og langsiktige plasseringer

Verdien av aksjefond og rentebærende papirer som er bokført som omløpsmidler, er i henhold til regnskapsloven bokført til virkelig verdi.

Aksjefond

Forvaltet av:	Kostpris	Markedsverdi
Storebrand Asset Management	50 000 000	50 607 694
DNB Asset Management	164 047 725	227 689 799
KLP Kapitalforvaltning	78 634 668	132 233 177
Fondsfinans Kapitalforvaltning	23 778 574	56 010 601
Danske Invest Asset Management	69 664 288	102 112 382
Kreftforeningen		37 085
Total	386 125 255	568 690 738

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
D226ADBD12524769B22F52D5D5E034FC

Rentebærende papirer

Forvaltet av:	Kostpris	Markedsverdi
Danske Invest Asset Management	196 701 822	215 295 838
KLP Kapitalforvaltning	350 000 000	353 582 726
Kreftforeningen		10 970
Total	546 701 822	568 889 534

I 2019 ble det foretatt innskudd på 87,75 millioner kroner.

Langsiktige plasseringer	2019	2018
Diverse aksjeposter	185 000	185 000
Totale langsiktige plasseringer	185 000	185 000

Note 15 Bankinnskudd, kontanter o.l.

	2019	2018
Bankinnskudd, kontanter o.l.	231 742 204	150 494 408
Av dette er følgende bundet:		
Skattetrekk	5 909 068	5 777 346
Likvide midler disponibelt for Kreftforeningen	225 833 136	144 717 061

Kreftforeningen har tillatelse til å avholde landslotteri og i denne sammenheng var kr 3.377.500 stilt som sikkerhet for gevinster pr 31.12.2019.

Note 16 Formålskapital

Formålskapitalen med selvpålagte restriksjoner som er øremerket forskning, gjelder større strategiske satsinger. Beløpet som er øremerket kreftomsorg, vedrører Kreftforeningens satsing på bevilgning til kreftkoordinatorstillinger i kommunene. Kreftforeningen skal ha en formålskapital som sikrer en styrt avvikling av organisasjonen dersom alle inntekter forsvinner. I tillegg skal vi ha kapital til større strategiske satsinger. Dette er klassifisert som annen formålskapital med selvpålagte restriksjoner. Styret vedtar hvilke midler som skal avsettes, og følger opp bruken av disse. Formålskapitalen pr. 31.12.2019 er på kr 864 530 585 etter at årets resultat er tilført.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
D226ADBD12524769B22F52D5D5E034FC

	Formålskapital pr 1.1.2019	Tilført 2019	Brukt 2019	Formålskapital pr 31.12.2019
Grunnkapital	100 000 000	0	0	100 000 000
Formålskapital med eksternt pålagte restriksjoner:				
Krafftak mot kreft	1 128 105	42 985 097	44 113 203	0
Rosa sløyfe-innsamling	24 706 346	32 331 861	29 937 784	27 100 424
Øremerkede midler fra stiftelser	1 977 434	5 886 890	6 564 984	1 299 340
Øremerkede testamentariske gaver	724 528	28 052 339	27 924 544	852 323
Andre øremerkede gaver	7 679 630	14 732 295	14 328 180	8 083 745
Sum formålskapital med eksternt pålagte restriksjoner	36 216 044	123 988 482	122 868 695	37 335 831
Formålskapital med selvpålagte restriksjoner:				
Forskning	164 572 000	-14 572 000 *)	0	150 000 000
Kreftomsorg	4 404 000	0	3 098 000	1 306 000
Andre selvpålagte restriksjoner	100 000 000	0	0	100 000 000
Sum formålskapital med selvpålagte restriksjoner	268 976 000	-14 572 000 *)	3 098 000	251 306 000
Annen formålskapital	205 746 897	280 569 857	10 428 000	475 888 754
Formålskapital	610 938 941	389 986 339	136 394 695	864 530 585

*) 14,572 millioner kroner er reklassifisert fra selvpålagte restriksjoner forskning til annen formålskapital.

Note 17 Pensjonskostnader, -midler og forpliktelser

Kreftforeningen er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon og har pensjonsordning i Statens pensjonskasse som tilfredsstillende kravene i denne loven. Denne pensjonsordningen er regnskapsført som innskuddsbasert pensjonsplan fordi det ikke foreligger tilstrekkelig informasjon til å regnskapsføre planen som en ytelsesbasert plan. Alle ansatte som oppbeholder fast lønn i kortere eller lengre perioder, er med i ordningen.

Kreftforeningen har også pensjonsforpliktelser for 4 pensjonerte tidligere ansatte som har rett til definerte fremtidige ytelser. Forpliktelsene er fondert gjennom et forsikringsselskap. Årets pensjonsfordring er nedvurdert til kr 0 fordi det ikke er noen aktive medlemmer i ordningen. Fremtidige utbetalinger dekkes av premiefondet. Arbeidsgiveravgift beregnes av faktisk netto underfinansiering.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
D226ADBD12524769B22F52D5D5E034FC

Spesifikasjon av pensjonskostnader:	2019	2019	2018	2018
	Sikrede kollektive	Andre usikrede	Sikrede kollektive	Andre usikrede
Årets pensjonsopptjening	0	179 781	0	174 087
Arbeidsgiveravgift av årets pensjonsopptjening	0	25 349	0	24 546
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	100 243	210 288	91 765	163 171
Avkastning på pensjonsmidler	-124 738	0	-118 749	0
Resultatført actuarielt tap (gevinst)	88 508	0	0	0
Nedvurdering av overfinansiering	-64 014	0	26 984	0
Netto pensjonskostnad (-inntekt)	0	415 418	0	361 804
Andre pensjonskostnader (-inntekt)	2 863 679	41 888	2 807 206	61 191
Arbeidsgiveravgift av innbet andre pensjonskostnader	403 779	5 906	395 816	8 628
Totale pensjonskostnader (-inntekt)	3 267 457	463 213	3 203 022	431 623

	2019	2019	2018	2018
	Sikrede kollektive	Andre usikrede	Sikrede kollektive	Andre usikrede
Påløpte pensjonsforpliktelser	4 148 948	7 473 216	4 247 372	7 322 137
Pensjonsmidler (til markedsverdi)	-4 327 000	0	-4 371 000	0
Ikke resultatført virkning av estimatavvik	-653 230	-632 896	-525 608	-609 388
Periodisert arbeidsgiveravgift	0	1 053 723	0	1 032 421
Nedvurdering av overfinansiering	831 282	0	649 236	0
Netto pensjonsforpliktelse (-midler)	0	7 894 043	0	7 745 171

Økonomiske forutsetninger	2019	2019	2018	2018
Diskonteringsrente	1,80 %	2,30 %	2,30 %	2,60 %
Forventet lønnsregulering	2,25 %	2,25 %	2,25 %	2,75 %
Forventet pensjonsøkning	2,00 %	1,25 %	2,25 %	1,75 %
Forventet regulering av folketrygdens grunnbeløp (G)	2,00 %	2,00 %	2,25 %	2,50 %
Forventet avkastning på pensjonsmidler	4,30 %	0,00 %	4,30 %	0,00 %

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
D226ADBD12524769B22F52D5D5E034FC

Note 18 Forskningsmidler og andre bevilgninger

Midler bevilget for 2020 – 2023 er kostnadsført, og det som ikke er utbetalt er lagt til som gjeld under ”ikke utbetalte bevilgninger”. Prosjektmidler bevilget for 2019 eller tidligere som ennå ikke er brukt, er lagt til samme gjeldspost.

	Ikke utbetalte bevilgninger	
	2019	2018
ExtraStiftelsen	3 658 000	6 093 200
Andre bevilgninger forskning	505 437 507	473 839 632
Andre bevilgninger kreftomsorg	25 482 315	29 646 792
Andre bevilgninger internasjonalt	600 000	600 000
Andre bevilgninger forebyggende	150 000	1 800 000
Totalt	535 327 822	511 979 624

	2019	2018
Beløp som forfaller til betaling kommende år	233 486 030	232 613 965
Beløp som forfaller til betaling om et år eller senere	301 841 792	279 365 659
Totalt	535 327 822	511 979 624

Note 19 Skattekostnad

	2019	2018
Skattepliktig resultat	-804 561	-595 126
Anvendelse av fremførbart underskudd fra tidligere år	0	0
Grunnlag for beregning av skatt	0	0

Betalbar skatt i balansen	0	0
----------------------------------	----------	----------

Betalbar skatt	0	0
Endring i utsatt skatt	0	0
Skattekostnad	0	0

Underskudd til fremføring	1 425 859	621 298
Utsatt skattefordel	313 689	136 686
Herav ikke balanseført utsatt skattefordel	-313 689	-136 686
Utsatt skatt/skattefordel i balansen	0	0

Begrunnelsen for at utsatt skattefordel ikke er balanseført, er at det er tvil om at fremtidige skattepliktige overskudd vil være tilstrekkelige til å utnytte skattefordelen.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
D226ADBD12524769B22F52D5D5E034FC